

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Jana Čížka a soudkyň Mgr. Ing. Lenky Bursíkové a Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: **Mgr. Tomáš Mosler**
bytem Jánská 555, Příbram

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2021, č. j. 051506/2021/KUSK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2021, č. j. 051506/2021/KUSK, se v rozsahu potvrzujícím rozhodnutí Městského úřadu Příbram ze dne 11. 3. 2021, č. j. MeUPB 30554/2021, v části, již byl odmítnut bod 3) žalobcovy žádosti o informace ze dne 8. 12. 2020, ruší, a věc se v tomto rozsahu vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí Městského úřadu Příbram ze dne 11. 3. 2021, č. j. MeUPB 30554/2021, se v části, již byl odmítnut bod 3) žalobcovy žádosti o informace ze dne 8. 12. 2020, ruší.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3000 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Městský úřad Příbram (dále jen „povinný subjekt“) rozhodnutím ze dne 11. 3. 2021, č. j. MeUPB 30554/2021, odmítl žalobci poskytnout informace podle § 11 odst. 4 písm. a) zákona

č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 12/2020 Sb. (dále jen „informační zákon“), neboť všechny žalobcem požadované dokumenty jsou součástí vyšetřovacího spisu.

2. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl žalobcovo odvolání a rozhodnutí povinného subjektu potvrdil.
3. Žalobce se žalobou dle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení napadeného i prvostupňového rozhodnutí a uložení povinnosti povinnému subjektu poskytnout žalobci požadované informace.
4. Žalovaný dne 27. 4. 2022 soudu předložil rozhodnutí ze dne 25. 4. 2022, č. j. UOOÚ-02090/21-13, kterým Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“) zrušil v přezkumném řízení napadené rozhodnutí v části potvrzující prvostupňové rozhodnutí v rozsahu odmítnutí bodů 1 a 2 žalobcovy žádosti a věc vrátil povinnému subjektu k novému projednání. Ve vztahu k části napadeného rozhodnutí týkající se potvrzení prvostupňového rozhodnutí v rozsahu odmítnutí bodu 3 žalobcovy žádosti ÚOOÚ přezkumné řízení zastavil.
5. K výzvě soudu ze dne 3. 5. 2022 žalobce podáním ze dne 10. 5. 2022 upravil žalobní návrh tak, že požaduje, aby soud zrušil napadené rozhodnutí a prvostupňové rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace ve věci bodu 3) [rozhodnutí o neposkytnutí kopie trestního oznámení] a povinnému subjektu nařídil kopii trestního oznámení poskytnout.
6. Žalobce předně namítá, že se žalovaný vůbec nevypořádal s odvolacími námitkami. Povinný subjekt ani žalovaný neposoudili a nevysvětlili, jak by poskytnutí požadovaných informací mohlo ohrozit či zmařit účel trestního řízení, včetně zajištění práva na spravedlivý proces. Žalobci ani nebyla poskytnuta možnost vyjádřit se k doplněným podkladům rozhodnutí [například k dodatečně předloženému tvrzení o požadavku Policie ČR ohledně mlčenlivosti nebo rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), na který povinný subjekt odkazoval]. Žalovaný na základě požadavku mlčenlivosti učinil nesprávný závěr. Mlčenlivost ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 255/2019 Sb. (dále jen „trestní řád“, nelze v dané věci aplikovat. Trestní oznámení podalo město Příbram dne 7. 12. 2020 na základě rozhodnutí starosty, z napadeného rozhodnutí vyplývá, že Policie ČR kontaktovala v dané věci město Příbram poprvé dne 7. 1. 2021. Z uvedené chronologie plyne, že na dané trestní oznámení se nemůže vztahovat mlčenlivost na základě požadované součinnosti ani na základě dožádání. Naopak, trestní oznámení vedlo až následně k požadavku součinnosti. To znamená, že samotné trestní oznámení nebylo součástí žádné součinnosti. I kdyby byl požadavek mlčenlivosti v dané věci relevantní, pak je dle názoru žalobce v kolizi s ústavním právem na informace. S tímto konfliktem se žalovaný nijak nevypořádal. Žalobce poukazuje též na § 19 informačního zákona, podle kterého umožnění přístupu k informacím nebo poskytnutí informací za podmínek a způsobem stanoveným tímto zákonem není porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost uložené zvláštními zákony.
7. Podle žalobce žalovaný nepřezkoumal splnění zákonné podmínky pro odmítnutí poskytnutí informace podle § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona. Ten s účinností od 24. 4. 2019 obsahuje významnou ústavně balancující podmínku vázající neposkytnutí informace na ohrožení či zmaření účelu trestního řízení, zejména zajištění práva na spravedlivý proces. Povinný subjekt ani žalovaný tuto podmínku nevyhodnotili. Povinný subjekt parafrázuje již neplatnou právní úpravu a odkazuje na judikaturu týkající se právě dřívější úpravy. Žalovaný tento postup bez výhrad akceptoval.
8. Žalobce dále zmiňuje, že žádost se týká trestního oznámení ve věci podezření na případně neoprávněně získané městské zakázky, které byly financovány z veřejných prostředků. Je zde tedy společenský zájem na poskytnutí informací v maximálním možném rozsahu. V době vydání prvního rozhodnutí povinného subjektu (které žalovaný zrušil) ještě trestní řízení neprobíhalo. Toliko chybou povinného subjektu tak byl promeškán časový prostor pro přípustné (z hlediska

právního názoru povinného subjektu) poskytnutí informací. Povinný subjekt ani žalovaný podle žalobce neuvážili možnost poskytnutí informací v dílčí anonymizované podobě.

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že dne 5. 1. 2020 byly zahájeny úkony podle § 158 odst. 3 trestního řádu, o čemž povinný subjekt vyrozuměla Policie ČR. Toto vyrozumění žalovaný vyhodnotil jako naplnění § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona a odvolání zamítl. Žalovaný dále poukázal na obsah správního spisu a navrhl zamítnutí žaloby.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

10. Ze správního spisu soud zjistil následující relevantní skutečnosti.
11. Dne 8. 12. 2020 obdržel povinný subjekt žádost o informace, ve které žalobce požadoval poskytnutí těchto dokumentů (kopií), včetně případných příloh:
- 1) *podnět města Příbram k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci nesrovnalostí (v podobě nepřesných deklarovaných referencí ze strany dodavatele) v rámci zakázek vyhlášených městem Příbram,*
 - 2) *odpověď Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže na tento podnět,*
 - 3) ***trestní oznámení města (resp. p. starosty) ve výše uvedené záležitosti (ve znění, v jakém bylo vypraveno k odeslání či předání).***

Vzhledem k zúžení žalobního návrhu bude soud dále rekapitulovat pouze skutečnosti týkající se bodu 3 žádosti.

12. Povinný subjekt rozhodnutím ze dne 22. 12. 2020 žádost podle § 11 odst. 6 informačního zákona odmítl, neboť všechny žalobcem požadované dokumenty byly předány orgánům činným v trestním řízení a jejich poskytnutím by mohla být ohrožena schopnost orgánů činných v trestním řízení vyhledávat či odhalovat trestnou činnost a prověřovat oznámení a mohlo by dojít k narušení celého průběhu trestního řízení. Rozhodnutím ze dne 24. 2. 2021 žalovaný k odvolání žalobce toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení povinnému subjektu. Uložil mu, aby posoudil, zda žádost neměla být odmítnuta podle § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona.
13. Povinný subjekt následně prvostupňovým rozhodnutím žádost odmítl podle § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona. Konstatoval, že přípisem ze dne 7. 1. 2021 orgány činné v trestním řízení povinnému subjektu sdělily, že ve věci byly dne 5. 1. 2021 zahájeny úkony trestního řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu. Veškeré žalobcem požadované dokumenty byly předány příslušným orgánům činným v trestním řízení a jsou součástí vyšetřovacího spisu. Požadované informace tedy není možné poskytnout.
14. Proti prvostupňovému rozhodnutí brojil žalobce odvoláním, v němž namítal, že povinný subjekt nezdůvodnil, jak by poskytnutí požadovaných informací mohlo ohrozit či zmařit účel trestního řízení. Prostá skutečnost, že povinný subjekt dokumenty předal orgánům činným v trestním řízení a že jsou součástí vyšetřovacího spisu, nepředstavuje dostatečný důvod pro odmítnutí žádosti. Žalobce poukázal na to, že žádost se týká trestního oznámení ve věci podezření na případně neoprávněně získané veřejné zakázky, které byly financovány z veřejných prostředků. Jedná se tedy o záležitost týkající se širší společnosti. Nadto žalobce žádost neadresoval orgánům činným v trestním řízení, ale přímo povinnému subjektu, a žádost se týkala dokumentů vypravených městem (starostou), které není orgánem činným v trestním řízení, nevede vyšetřovací spisy. Žádost se týkala dokumentů, které má povinný subjekt k dispozici jako doklad obsahu učiněného podání. Žalobce uvedl, že sám zveřejnil určité informace označující možné nesrovnalosti související s veřejnými zakázkami. Je možné, že povinný subjekt disponuje dalšími zjištěními, která publikována nebyla. V takovém případě mu nic nebránilo, aby dokumenty poskytl alespoň v částečně anonymizované či redigované podobě podle § 12 informačního zákona.

15. Napadeným rozhodnutím žalovaný žalobcovo odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Zrekapituloval průběh řízení o žádosti a konstatoval, že povinný subjekt se vypořádal s chybou ohledně právní kvalifikace důvodů odmítnutí žádosti. Poukázal na vyrozumění Policie ČR ze dne 7. 1. 2021, v němž si vyžádala součinnost povinného subjektu a v poučení mu uložila povinnost mlčenlivosti podle § 8 odst. 1 až 3 trestního řádu. Z tohoto dokumentu podle žalovaného jednoznačně vyplývá, že na požadované informace plně dopadá § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona, a nelze je proto poskytnout.
16. Součástí správního spisu je vyrozumění oznamovatele podle § 158 odst. 2 trestního řádu a žádost o sdělení informací ze dne 7. 1. 2021, kterým Policie ČR, Krajského ředitelství Policie Středočeského kraje sdělila starostovi města Příbram, že ve věci trestního oznámení ze dne 7. 12. 2020 byly dne 5. 1. 2020 (*správně zřejmě 5. 1. 2021, pozn. soudu*) zahájeny úkony trestního řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu (dále jen „vyrozumění policie“). Vzhledem k tomu, že policejní orgán dosud nezajistil veškeré podklady potřebné pro své rozhodnutí, prověřování případu nadále pokračuje. Policie ČR dále podle § 8 odst. 1 trestního řádu požádala o sdělení, zdali městu Příbram jednáním společnosti označené ve vyrozumění vznikla škoda (a pokud ano, v jaké výši) a současně o údaje osoby, kterou může policejní orgán kontaktovat za účelem případného podání vysvětlení podle § 158 odst. 6 trestního řádu. Součástí vyrozumění bylo též poučení o povinnosti zachovávat mlčenlivost podle § 8 odst. 1 až 3 a § 8b až § 8c trestního řádu.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

17. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas osobou k tomu oprávněnou a obsahuje všechny požadované formální náležitosti. Při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (jak byly upřesněny a zúženy v podání ze dne 10. 5. 2022), jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
18. Soud o žalobě rozhodl bez jednání, neboť se s ohledem na skutečnost, že se účastníci řízení k výzvě soudu k této otázce nevyjádřili, jejich souhlas s tímto postupem se podle § 51 odst. 1 s. ř. s. předpokládá.

Posouzení žalobních bodů

19. Podle § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona povinné subjekty neposkytnou informace o probíhajícím trestním řízení, nebo týkající se trestního řízení, pokud by její poskytnutí ohrozilo či zmařilo účel trestního řízení, zejména zajištění práva na spravedlivý proces.
20. Žalobce v prvé řadě namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
21. O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů jde zejména tehdy, pokud z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu není patrné, proč správní orgán rozhodl způsobem uvedeným ve výroku rozhodnutí nebo jak se vypořádal s připomínkami a námitkami účastníků řízení. Z odůvodnění jeho rozhodnutí musí být seznatelné, z jakého důvodu považoval námitky účastníka řízení za liché, mylné anebo vyvrácené. Nevypořádal-li se správní orgán s námitkami, je napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (srov. rozsudky NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, a ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008 – 109).
22. Soud je shodně s žalobcem přesvědčen, že žalovaný v napadeném rozhodnutí na převážnou část odvolací argumentace vůbec nereagoval. Odůvodnění napadeného rozhodnutí prakticky sestává toliko z konstatování, že povinný subjekt správně určil důvod pro odmítnutí žádosti, a z poukazu na vyrozumění policie. Žalovaný (stejně jako povinný subjekt) tak zcela rezignoval zejména na posouzení stěžejní otázky, zda by poskytnutím požadované informace mohlo dojít k ohrožení či zmaření trestního řízení.

23. Jak případně namítal žalobce již v odvolání, pro možnost odmítnout žádost o informaci podle § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona nepostačuje prosté konstatování, že probíhá trestní řízení (se kterým požadovaná informace souvisí), a proto nelze informaci týkající se tohoto řízení poskytnout. Zákon totiž v daném ustanovení, ve znění účinném od 24. 4. 2019 (novelizace provedená zákonem č. 111/2019 Sb.) povinným subjektům výslovně ukládá povinnost vypořádat se s otázkou, zda by mohlo poskytnutí informace zmařit či ohrozit účel trestního řízení. Není-li tato podmínka naplněna, nelze na základě citovaného ustanovení odmítnout poskytnutí informace. I před účinností této novely informačního zákona nicméně byla daná povinnost dovozena judikaturou (viz zejména rozsudek NSS ze dne 1. 12. 2010, č. j. 1 As 44/2010 – 103, č. 2241/2011 Sb. NSS).
24. Judikatura již v minulosti vyslovila, že zákonné omezení práva na informace z důvodu probíhajícího trestního řízení je v demokratické společnosti nezbytné, a to z důvodů zachování veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti či ochrany práv a svobod druhých. Omezení práva na informace podle § 11 odst. 4 písm. a) tak je legitimní, to však nic nemění na tom, že musí být interpretováno restriktivním způsobem v souladu s cílem daného omezení (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 As 97/2009 – 119).
25. Jak v tomto rozsudku dále uvedl NSS, podstatný je obsah a okamžik doručení žádosti o informaci. Po obdržení žádosti o informaci povinný subjekt nejprve posoudí, zda v konkrétním čase probíhá trestní řízení ohledně informace, která je požadována. O ukončených řízeních informaci poskytne. Pokud jde o fázi tzv. prověřování v rámci postupu orgánů činných v trestním řízení před zahájením trestního stíhání (viz § 158 – § 159b trestního řádu) není situace zcela jednoznačná. Podání trestního oznámení podle § 158 odst. 2 trestního řádu je sice úkonem směřujícím k tomu, aby orgány činné v trestním řízení zahájili úkony trestního řízení, avšak sám o sobě trestní řízení nezahajuje. K zahájení úkonů trestního řízení dochází až faktickou činností orgánů činných v trestním řízení, a to provedením úkonů k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, ať již se o nich orgán činný v trestním řízení dozvěděl z trestního oznámení nebo z jiného zdroje. O zahájení úkonů trestního řízení se sepíše záznam dle § 158 odst. 3 trestního řádu, jenž je zpravidla fakticky vnímán za začátek trestního řízení. V době podání trestního oznámení tedy zpravidla není jasno, zda trestní řízení bude zahájeno či nikoliv. V tomto ohledu lze přisvědčit žalobní výtce, podle které v době, kdy byla žádost o informace podána (tedy 8. 12. 2020), ještě trestní řízení neprobíhalo. *Stricto sensu* tak v tomto okamžiku právní překážka pro poskytnutí informace podle § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona nemohla existovat, neboť orgány činné v trestním řízení zahájili úkony trestního řízení až 5. 1. 2021. Jistě lze uvažovat o tom, zda se v takovém případě neuplatní jako důvod neposkytnutí informace překážka uvedená v § 11 odst. 6 informačního zákona, neboť i takovém případě může trestní oznámení obsahovat údaje, jejichž zveřejnění by mohlo ohrozit či zmařit účel budoucího trestního řízení, přestože ještě nebylo zahájeno. To však není pro posuzovanou věc podstatné, neboť nelze přehlédnout, že první rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o informace žalovaný zrušil, přičemž v době opětovného rozhodování povinného subjektu o žádosti již trestní řízení bezpochyby probíhalo. I v případě řízení o žalobě dle informačního zákona, které vykazuje určité apelační prvky, není vyloučeno pravidlo vázanosti soudu skutkovým stavem ke dni vydání napadeného rozhodnutí ve smyslu § 75 odst. 1 s. ř. s. (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. 7. 2013, č. j. 7 A 280/2011 – 77).
26. Je tedy třeba vycházet z toho, že žalobcem požadovaná informace se týkala probíhajícího trestního řízení. V takovém případě přímo ze zákona i ze závěrů judikatury vyplývá povinnost povinného subjektu zvážit, zda by poskytnutím informace mohl být zmařen předmět a účel trestního řízení, zejména tím, že by bylo narušeno plnění úkolů orgánů činných v trestním řízení při zjišťování trestných činů, odhalování, stíhání a odsuzování pachatelů trestných činů či obecně při upevňování zákonitosti. Jedině z tohoto důvodu je ospravedlnitelné veřejnosti požadované informace nepřístupnit. Pokud nemůže být poskytnutím informace cíl trestního řízení zmařen nebo ohrožen,

povinný subjekt informaci poskytne, neboť neexistuje důvod jejího dalšího utajení (viz rozsudek NSS č. j. 1 As 97/2009 – 119). Ostatně i z rozsudku NSS ze dne 14. 9. 2009, č. j. 6 As 18/2009 – 63, č. 1957/2009 Sb. NSS, na který poukázal povinný subjekt vyplývá, že informaci týkající se probíhajícího trestního řízení nelze poskytnout pouze v případě, že by to mohlo zmařit či ohrozit jeho účel.

27. Bylo tedy bezpochyby povinností povinného subjektu i žalovaného odůvodnit, zda by poskytnutím požadované informace mohl být ohrožen nebo zmařen účel trestního řízení. Ať již se povinný subjekt a žalovaný opomenuli zabývat uvedenou otázkou z důvodu neznalosti aktuální právní úpravy (přičemž samotná skutečnost, že povinný subjekt postupoval podle neúčinné právní úpravy, by v dané věci musela vést ke zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost, neboť užil-li by povinný subjekt, resp. žalovaný právní předpis ve správném znění, je zřejmé, že by výsledek řízení mohl být odlišný; srov. rozsudek NSS ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007 – 87, č. 1926/2009 Sb. NSS), či z důvodu neznalosti judikatury, musí být napadené rozhodnutí i rozhodnutí povinného subjektu v části týkající se odmítnutí poskytnutí trestního oznámení pro nepřezkoumatelnost zrušeno.
28. Povinný subjekt ani žalovaný totiž vůbec nevysvětlili, z jakých skutečností vyvodili závěr o tom, že probíhající trestní řízení by mohlo být ohroženo nebo zmařeno poskytnutím požadované informace – trestního oznámení. Pouhý poukaz na to, že trestní řízení probíhá, je s ohledem na shora uvedené nedostatečný. Jak již soud konstatoval shora, odmítnout poskytnutí informací souvisejících s probíhajícími trestním řízením s odkazem na § 11 odst. 4 písm. a) může povinný subjekt jen tehdy, pokud přesvědčivě doloží, že její neposkytnutí je skutečně vynuceno „naléhavou společenskou potřebou“, tedy zejména tím, že by v konkrétní trestní věci mohl být ohrožen či zmařen účel trestního řízení. V projednávané věci však povinný subjekt ani žalovaný žádnou přezkoumatelnou argumentaci v tomto směru neuvedli, neboť se omezili na pouhé odkazy na § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona, aniž by uvedli jakoukoliv skutečnost, z níž by bylo možno dovodit možné ohrožení či zmaření účelu trestního řízení.
29. V případě vyřizování žádostí o poskytnutí informace o probíhajícím trestním řízení, nebo týkající se trestního řízení, bude z logiky věci povinným subjektem zpravidla orgán činný v trestním řízení, pro který bude s ohledem na znalost všech informací týkajících se daného trestního řízení snazší učinit posouzení otázky možného ohrožení či zmaření účelu trestního řízení v důsledku poskytnutí požadované informace. Nelze ovšem vyloučit ani situaci, kdy informací *týkající se trestního řízení* bude disponovat povinný subjekt, který není orgánem činným v trestním řízení (viz rozsudek NSS č. j. 6 As 18/2009 – 63), jak tomu je ostatně i v nyní posuzované věci – trestní oznámení lze bez pochyby považovat za informaci týkající se trestního řízení. Ani v takovém případě není možné rezignovat na povinnost provést vážení vzájemně kolidujících zájmů předpokládané § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona, přičemž k takové úvaze lze využít primárně vyjádření poskytnuté na základě součinnosti orgány činnými v trestním řízení, které však, i přes nepochybnou váhu danou autoritou orgánu činného v trestním řízení, není pro povinný subjekt závazné.
30. Byť soud nemůže nyní s ohledem na skutečnost, že zákonné posouzení důvodů pro odmítnutí žádosti dosud nebylo provedeno, uzavřít, zda byl tento důvod naplněn, či nikoli, konstatuje nad rámec nutného odůvodnění, že dle tvrzení žalobce, která povinný subjekt ani žalovaný nezpochybňuje, trestní oznámení učinil starosta města Příbram ve značné míře na základě informací, které ve veřejném prostoru (na zpravodajských webech a při jednání zastupitelstva) publikoval právě žalobce. Prokáže-li se tedy žalobcova teze, podle které je trestní oznámení pravděpodobně založeno na těchto (již veřejně dostupných) informacích, případně doplněných o některé detaily, bude zjevné, že poskytnutím takového trestního oznámení pravděpodobně nemůže být ani hypoteticky ohrožen či zmařen účel trestního řízení. Nelze pominout ani to, že požadované trestní oznámení bylo zjevně vypracováno z veřejných prostředků při výkonu kontrolní činnosti nad hospodařením obce (správnosti postupu při zadávání veřejných zakázek).

V případě takového dokumentu, a v tom lze souhlasit se žalobcem, lze vnímat relativně silný veřejný zájem na jeho zveřejnění.

31. Povinný subjekt tak při posuzování otázky možného ohrožení či zmaření trestního řízení může vyjít právě z obsahu veřejně dostupných informací (na které poukazuje žalobce) a obsahu trestního oznámení, přičemž budou-li se v podstatné míře překrývat, trestní řízení by poskytnutím požadované informace již s vysokou pravděpodobností nemohlo být ohroženo, natož zmařeno. I v případě, kdy by trestní oznámení obsahovalo nad rámec veřejně dostupných informací prezentovaných žalobcem další skutečnosti, které by naplnily podmínky § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona (přičemž závěr, že tomu tak je, by musel povinný subjekt přesvědčivě zdůvodnit), bylo by možno uvažovat o (alespoň) částečném poskytnutí informací ve smyslu § 12 informačního zákona. Takového postupu se ostatně domáhal žalobce též v odvolání, nicméně ani k této námitce se žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nevyjádřil. I v tomto ohledu je tak napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
32. Soud dále uvádí, že odmítnutí žalobcovy žádosti nemůže odůvodnit ani odkaz žalovaného na povinnost součinnosti (a související povinnost mlčenlivosti) zakotvenou v § 8 trestního řádu.
33. Podle § 8 odst. 1 trestního řádu jsou státní orgány, právnické a fyzické osoby povinny bez zbytečného odkladu, a nestanoví-li zvláštní předpis jinak, i bez úplaty vyhovovat dožádáním orgánů činných v trestním řízení při plnění jejich úkolů. Státní orgány jsou dále povinny neprodleně oznamovat státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin.
34. Podle § 8 odst. 7 trestního řádu je každý povinen zachovávat mlčenlivost o všem, co se dozvěděl v souvislosti se součinností požadovanou podle odstavců 1 až 3; povinností mlčenlivosti není vázán pro účely řízení před soudem nebo jiným orgánem, a to v rozsahu nezbytném pro ochranu jeho práv nebo pro výkon jeho povinností. O této povinnosti a o následcích spojených s jejím porušením musí být poučen.
35. Podle § 19 informačního zákona umožnění přístupu k informacím nebo poskytnutí informací za podmínek a způsobem stanoveným tímto zákonem není porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost uložené zvláštními zákony.
36. Z vyrozumění ze dne 7. 1. 2021 vyplývá, že Policie ČR požádala povinný subjekt o součinnost spočívající v poskytnutí informace ohledně vzniklé škody a kontaktních údajů na osobu, která by mohla podat vysvětlení podle § 158 odst. 6 trestního řádu. Požadované trestní oznámení tedy nebylo výsledkem požadavku Policie ČR na poskytnutí součinnosti (povinný subjekt se o trestním oznámení nedozvěděl v souvislosti s požadovanou součinností, což je logické, neboť byl sám v dané věci oznamovatelem). Jinými slovy trestní oznámení a jeho obsah není okolností, o níž by se povinný subjekt dozvěděl v souvislosti s poskytnutím součinnosti ve smyslu § 8 odst. 7 trestního řádu, ohledně níž by mu vznikla povinnost mlčenlivosti. Nadto, i kdyby tomu tak bylo a trestní oznámení by představovalo skutečnost, o níž se povinný subjekt dozvěděl v souvislosti s požadovanou součinností, nevztahovala by se na poskytnutí této informace povinnost mlčenlivosti s ohledem na § 19 informačního zákona. Samotná povinnost mlčenlivosti podle § 8 odst. 7 trestního řádu tak nemohla zdůvodnit odmítnutí žalobcovy žádosti podle § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona.
37. Soud pak k dalším žalobním námitkám (které je možno věcně vypořádat i přes to, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné) konstatuje, že povinný subjekt sice postupoval v rozporu s § 36 odst. 3 správního řádu, neboť po zrušení prvního rozhodnutí o odmítnutí žádosti žalobci nedal možnost seznámit se novým podkladem rozhodnutí, tedy vyrozuměním policie. Uvedená procesní vada by nicméně sama o sobě ke zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost nevedla, neboť žalobce se o existenci uvedeného vyrozumění dozvěděl nejpozději z odůvodnění rozhodnutí povinného subjektu, nic mu tedy nebránilo seznámit se s ním v průběhu odvolacího řízení

(nahlédnutím do spisu) a případně proti skutkovým zjištěním, která na jeho základu povinný subjekt učinil, brojit odvolací námitkou. K námitce, podle které povinný subjekt žalobce neseznámil s judikaturou citovanou v jeho rozhodnutí, soud konstatuje, že judikatura nespadá do rozsahu pojmu „podklad rozhodnutí“ ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu, neboť nejde o podklad, z něž by správní orgány čerpaly poznatky ohledně skutkového stavu, ale toliko právní argumentaci, přičemž dané ustanovení správního řádu neukládá správním orgánům povinnost seznamovat účastníky řízení s předběžným právním hodnocením projednávané věci.

Závěr a náklady řízení

38. Soud s ohledem na shora uvedené uzavírá, že napadené rozhodnutí i rozhodnutí povinného subjektu jsou nepřezkoumatelná z důvodu absence úvah týkajících se naplnění podmínek pro odmítnutí bodu 3 žalobcovy žádosti podle § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona. Vzhledem k tomu, že soud nemá žalobcem požadovanou informaci (trestní oznámení) logicky k dispozici, nemůže učinit ani předběžný závěr ohledně naplnění tohoto důvodu pro odmítnutí žádosti. Teprve pokud by měl soud za prokázané, že žádný ze zákonných důvodů pro odmítnutí žalobcovy žádosti (resp. jejího bodu 3) nebyl naplněn, mohl by povinnému subjektu podle § 16 odst. 4 informačního zákona uložit poskytnutí požadované informace, čehož se žalobce domáhá. Není-li však rozhodnutí o odmítnutí žádosti (resp. napadené rozhodnutí) přezkoumatelné, o poskytnutí informace nemá jako první rozhodovat soud, ale měl by dát správnímu orgánu možnost o poskytnutí informace rozhodnout znovu, tentokrát již přezkoumatelně. Jak k tomu uvádí NSS, účelem zavedení apelačních prvků do jinak přísně kasačního typu řízení zcela jistě nebylo, aby soudy v každé jimi posuzované kauze samy aktivně vyhledávaly důvody pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informace či nahrazovaly důvody rozhodnutí o odmítnutí žádosti (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2006, č. j. A 2/2003 – 73, č. 1469/2008 Sb. NSS). Soud proto přistoupil toliko ke zrušení rozhodnutí žalovaného a povinného subjektu v rozsahu týkajícím se neposkytnutí informace pod bodem 3 žádosti (jen v tomto rozsahu totiž žalobce daná rozhodnutí napadal), nikoli však k uložení povinnosti trestní oznámení poskytnout.
39. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobci, který byl ve věci plně úspěšný, soud přiznal náhradu nákladů řízení v celkové částce 3000 Kč, kterou tvoří zaplacený soudní poplatek za podání žaloby. Tuto částku je žalovaný povinen uhradit žalobci podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, užitého na základě § 64 s. ř. s., a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 31. května 2022

Mgr. Jan Čížek, v. r.
předseda senátu